

Мый ом кычал шканем Тып-Тымык

Тукым...

2018 год

Юрий
Валентинович
Исаков -
марий серызе,
почеламутчо,
журналист,
Марий Эл
Республикын
сулло
журналистше.

Морко район, Күчыккенер ял

Поэтын аваже -
Зоя Михайловна,
ачаже -
Валентин Егорович
да коваже -
Анастасия
Николаевна

Исаков Валентин Егорович – ачаже (покшелне) –
колхоз вуйлатыше,
Кокласола сельпо председатель.

**Михаил
Николаевич
Янтемир
(1887-1938)**

Звездин
Константин Иванович
участник ВОВ, дед Елены Витальевны
Трутневой, журналиста
«Волжской правды»

Исаков
Егор Якимович
участник ВОВ, дед Юрия Валентиновича
Исакова, редактора отдела экономики и
бизнеса газеты «Марий Эл»

Басин
участник ВОВ, дед Эдуарда
Евгоровны, редактора
газеты «Марий Эл»

Кочаже - Егор Якимович,
Кугу Отечественный сарын участникше

**Миклай
Казак
(1918 – 1989)
марий
сылнымутын
икымше
Калык
поэтше**

Казаков лүмеш тоштерыште

Икымше

почеламут-

«Омо лугыч лие»,

1969 ий

«Ямде лий» газет

1969 ий 2 август.

ПОЧЕЛАМУТЫМ ВОЗЕМ

МОРКО. Колхозыштына тур-
гым жап. Йырваш паша. Мыят
кормам ямдылаш полшем.

Паша деч вара почеламутым
возем. Кодшо кечылаште гына
«Омо лугыч лие» вуймутаным
возышым. Теве тудо:

Омо лугычак кынельым
Төршталтен,
Да пашашке тарванальым
Мый вашкен.

Бригадирна теве ужын
Шылтала:

«Поктен шу ен-влакым,
Куржын кечыла».

Ю. ИСАКОВ.

Күчык-Эгер.

ПОЭЗИЙ
ШУЛДЫР

Йәр тѳырышты

Йәр лүлпер доно
йәр алтын,
ишты пишок цевер
вәр)
ык тѳырышты киялта
мардежеш мадын
йәр.
сир йәр — тыгыды
коэ
ардеж семеш мадеш
пиш.
а лыды амыж лоэш
ога игывләжым лиш.
от пыш нерыш
лүддеок
үк вазалы
колшѳре.
махань акалы кол
ольым лоа пыш
йѳрем.

Василий СЕМЯКИН.

Кече

Той йоллаж ден
модылдалыш,
Чевер кече күш
нѳлтеш.
Мый декем окнаш
ончалын,
Утыр веле шыргыжеш.
Шуэш тудо кажне
пѳртыш
Эр саламжым колталаш.
Теве ончо, кузе пѳрдын
Колта волгыдым
йырваш.
Чевер кече каваштемже
Ава гае шыргыжеш:
— Ай, тый ит юватыл,
рвезе,
Писын школышко, —
манеш.

Юрий ИСАКОВ.

Морко район,
Вончүмбал школ.

ЧЫЛА ЭЛЫСЕ ПРОЛЕТАРИЙ ВЛАК, УШНЫЗА
ЭЛЫСО КОММУНИСТИЧЕСКИЙ ПАРТИЙЫН ПАШАН
ВЕРЧ КУЧЕДАЛАШ ЯМДЕ ПИЙ

ЯМДЕ ЛИЙ

М ДЕН В. И. ПЕНИН ЛҮМЕШ ПИОНЕР
ПУБЛИКАНСКИЙ СОВЕТШЫН ОРГАНЫШТ

1972 ий 16 сентябрь.
ШУМАТКЕЧЕ.

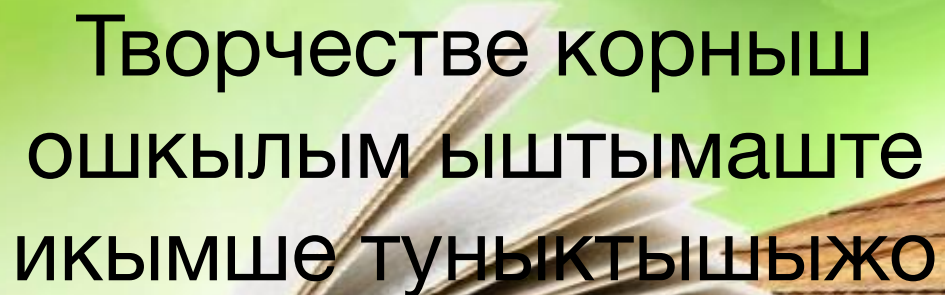
Акше 1 м

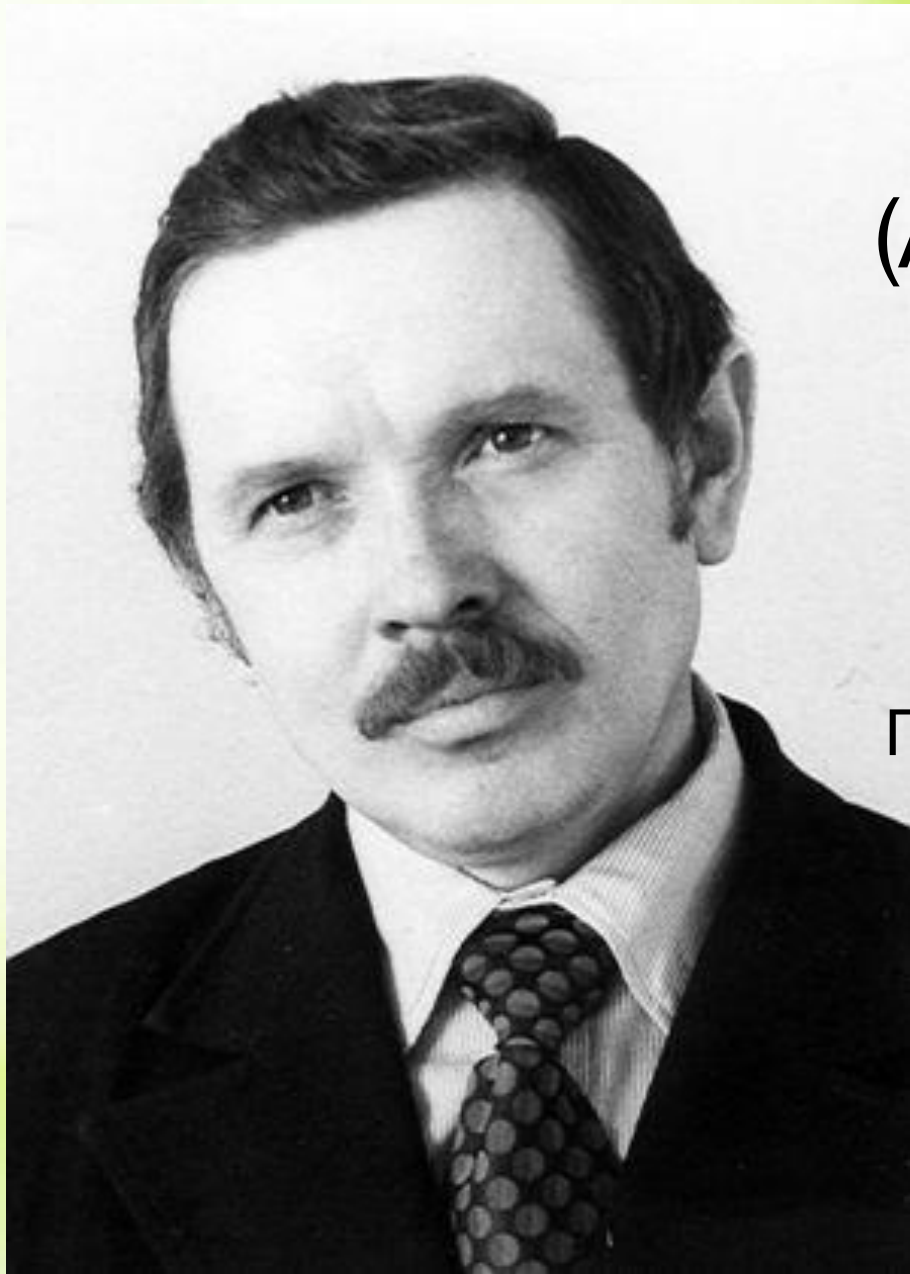

Валентин Борисович Исенеков (1935 – 1988)

Марий серызе,
почеламутчо,
журналист.

Творчестве корныш
ошкылым ыштымаште
икымше туньктышыжо

Алеко Юзыкайн

(Алексей Михайлович

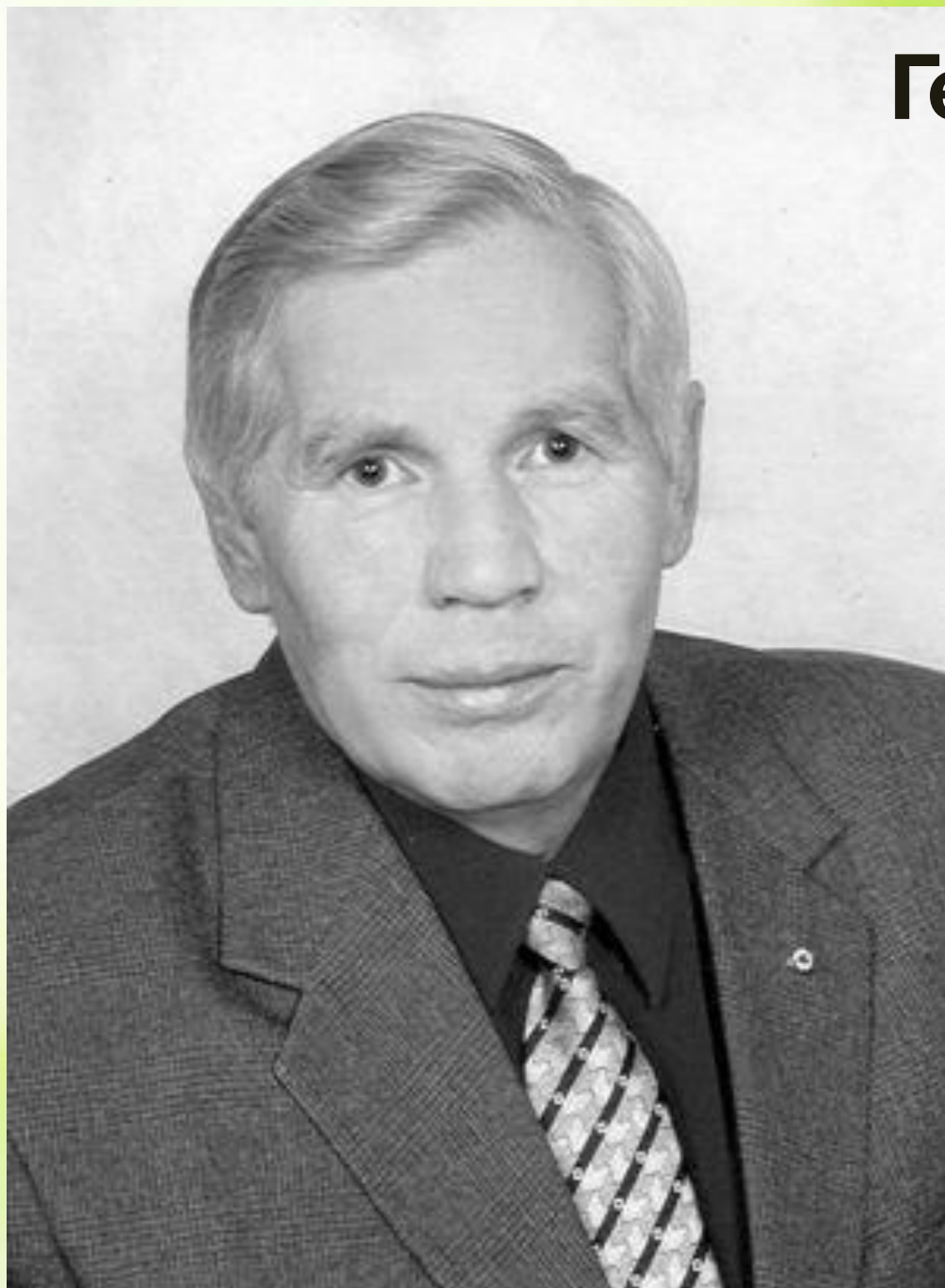
Юзыкайн)

(1943 – 2004)

Газет пашаш Ю.В. Исаков тудын

темлыме дене ушнен

Геннадий Алексеев

(Геннадий
Валерианович
Алексеев)
(1955 – 2012)

Морко район
Энерсола гыч

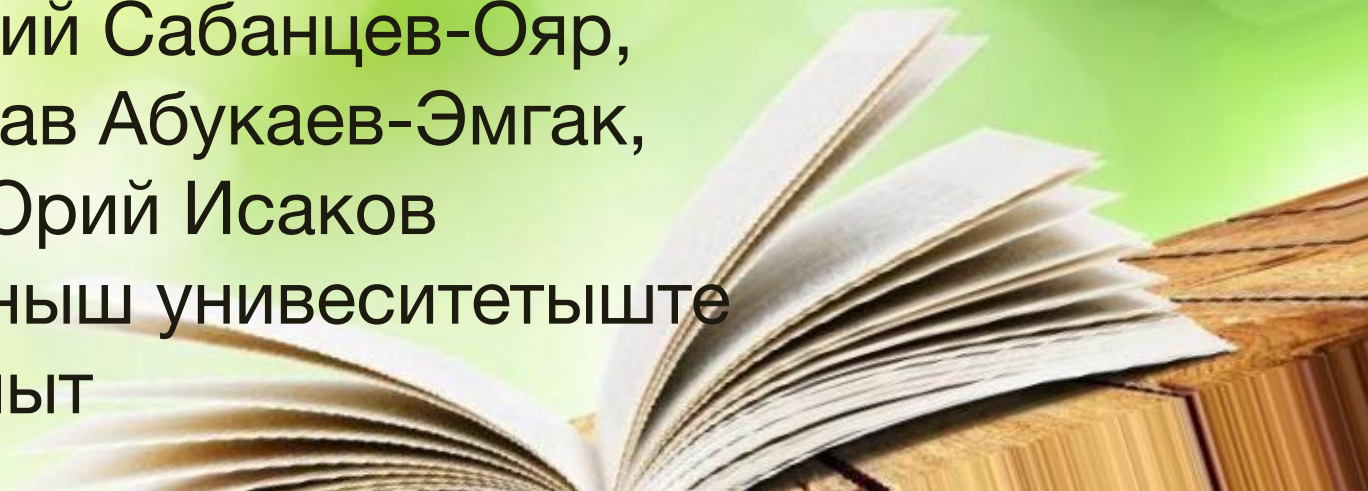

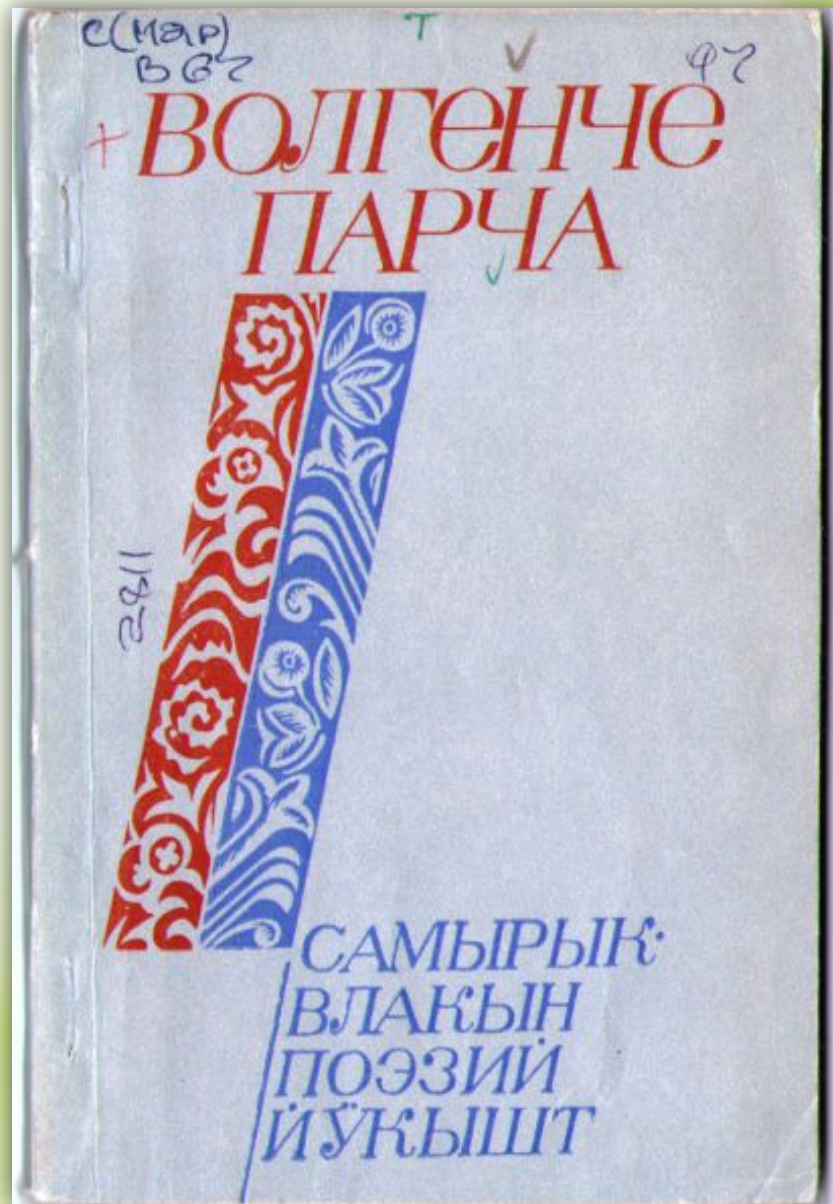
Марий Государственный
университетыш
1975 ийыште тунемаш
пурен

Геннадий Сабанцев-Ояр,
Вячеслав Абукаев-Эмгак,
Юрий Исаков

Марий кугыжаныш университетште
пырля тунемыныт

Волгенче парча = [Ветка молнии] [Текст] : почеламут ден поэма-вл. / А. В. Селедкин сост. - Йошкар-Ола : Марий кн. изд-во, 1981. - 159 с.

Юрий ИСАКОВ

КУГЫМӨР

Кугымөр = [Клубника] [Текст] : почеламут-вл. : шк. кошташ шудымо ийготан йочалан / Юрий Исаков. - Йошкар-Ола : Марий кн. изд-во, 1986. - 15 с. : ил

ОМО ЛУГЫЧ

Омо лугычак кынелым
Төршталтен,
Да шорвондым налын лектым
Мый вашкен.

Кече, почеш кодмым ужын,
Шылтала:
— Покто рвезе-влакым, куржын
Мыйынлак.

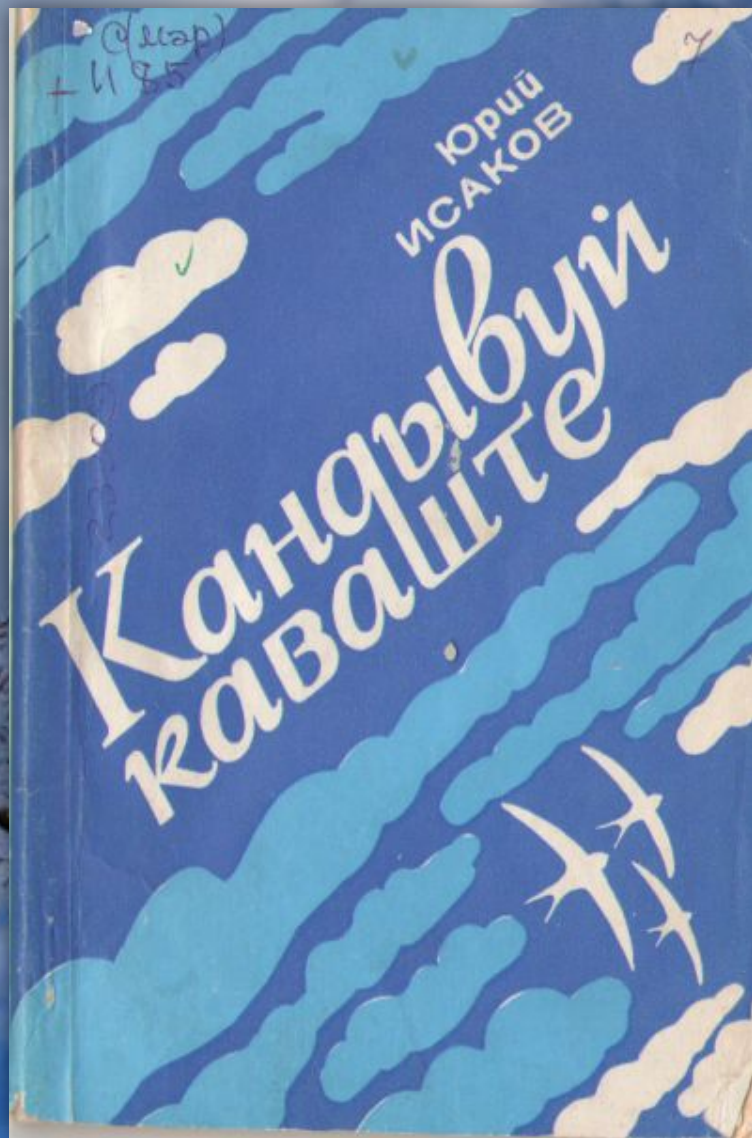
КУГЫМӨР

— Кугымөр,
Күшө мөр,
Мо чевер улат пешак?
— Мый эрдене
Да кастене
Ўжарам погем эртак.

— Кугымөр,
Тамле мөр,
Кушто шерыжым погет?

— Сай игечын
Ший лупс дечын...
Тол, мом ёрдыжтё шогет?

— Күшө мөр,
Тамле мөр,
Ноенат ала кечен?
— Ит ёрмалге,
Куштенат гын,
Кўрлын нал, шкежат вучем...

Кандывуй каваште = [Васильковое небо]
[Текст] : почеламут-вл., поэма / Юрий
Исаков. - Йошкар-Ола : Марий кн. изд-во,
1989. - 95 с. : фотоил (1 л.)

Кок онар

Пеледше бульварыш
Эрак лектын шинчы,
Мом тые тыге
Шонкалет гын, Чавайн?
Мургорныш поген
Кечыйол гай мут чинчим,
Эрталме корнетым
Шарнальыч жаллан?
А теве, торат огыл, —
Скверыште Пушкин:
Эре тугак рвезе

Пашазе

чуриян ола

Рўмбалгыше проспект,
а чонлан тугай волгыдо, —
Шонет.

Гагарин
постамент умбачын
шыргыжеш.
Шижам мый тиде тўсыштў
элемын йонгыдым,
Пашаче калыкын чурийже
ушышко толеш:

Изишак ноышо,
но весела да поро —
Заводын шўлыш,
стройка кўкшыт
бумыжым нўлтат.

Тыгайын чоныш
ий инчалгыш ден от пура,
Тыгайын чонышто —
чонештыше куат.

Кузе ньога,
тул вошт
шыжа вўд модным ужив,
Фонтанысе скульптура гаяк
ямде чонешташ,

Тыгак,
изи гыч ылыжын,
элемын тулже
Паша да тынысле

Дўшыкыно серым?
Элнет Кугу Юллан
Саламжым колта.

Тыгак нунын мура
Ик корныш ушналтын:
Руш калыкын эрге,
Марий элын шочшо.
Биян келшымаш
Ты ойногыш шыналтын,
Садлан тудо линыл
Да чонышко вочшо.

Садлан рвезе Пушкин
Мураш эре ямде,
А тудлан полшаш —
Мут мастарна Чавайн.
Поян тўрлеман да муран
Эрык млааде
Тыгай келшымашым
Пуэн нунылан.

сандалыкын
нўлталтын раш.

Тыгак
пыгкемын кундемеш
ола пеледын:
Кумда проспект,
ужар бульвар.
кугу гына полат.
...Кас рўмбык
каныше Йошкар-Олам
леведын,
Но чонлаш волгыдо.
озалак ошкылат.
Юрий ИСАКОВ.

«Бура
ветын и
маш ке
Кодшо
Оласе
заводын
Ижевск
заньын
денческ
онгай ту
кыже л
Оза-вла
улмыш
ныт. Н
лист-вл
нгеныт.
Казаны
икгай
налын
тутын
умбакы
налеш.
Тыле
Всерос
кенежн
жылан
де со
Олаште
июнбы
Фут
ер. Сен
верч т
кыже
«Стро
лектын
Оласе
ра.

Сыланымутсаавыш

Юрий ИСАКОВ

АХ, СЌРАЛ ЫЛЕ ПАГЫТ!..

(Студент тетрадь гыч)

Кў студент айвын очнен огыл, тудо кылыштына шуно йондаренк, — ойлат
кужу, но сарал да поли тиде корным эртыше-влан. Студент пагытын ляме шуно
оген чонжым мураш саратен. Тудын дене черерласемет, порго ий-туликко аше
кужу жап пеленет план водеш.
Шуларан тиде пагыт нерген возымо почеламут-вланым ише лямыштына
«Кандыуи каванте» кытан чумйрен лунган шовенам ыле, но чылазан лур-
талт ыш шу. А аудшо-вландан салан пагдырет. Кў палл, ала нуно тыдетла
вее сборникын орытат пура. Сандене, онычт возымым гына темлем манын, луд-
шо-ылак нелеш агыт пал, шонем.

АВТОР.

Мардеж дене ўчаш

Ок шуларе дыр мурым тыге кайыкат,
Ожерак ок юарте тыге веселан.
А мардеж тарвата... —
Колыштат да эрат!
Мо шуан кумда нурышто шочшо семлян?
Тўр пасу, пана калык,
чолга мура йўн —
Чылажат пўйго тышто парналтын иттен.
Кава тўр кандалген волгыжеш веле —
век
Рвезе еш ал шонгек кумылангын лектен.
От уж аде оланте поддалге тўншам.
Тургым водын ўжен чонлан линыл пасу.
Ава помпышын шонным да тымык-ласкам
Шарныкта ламак мўнгў гым толшо лаву.
Савыра мужыр каныш вурс онын тырма.
Тўмыр кырыме семын велен роколма.
Вашкыкта шыже кече...
Юалге мардеж...
А чон кўргынтў мура куат ылыжен.
Тўраб семын йонга тиде рвезылын сем,
Тўраб калыкын шочныжылан лийын
ушем.
Весела пана мура мардеж ден ўчаш
Чонешта курымышко — оген лий кучаш.

Мый лучо тымык шочшо семын
Ласкан мнем, кеч чон шолен.
Но йыдалам гын — кумыл темын,
Ом волто тудым
курымеш.

Воштылат да сўрасет

Общественный — чылт мўкин омарта,
А тулан ойкаласе — караш.
Мўкин ешлак келшымашым ташта
Рвезе калык, ушнен у пашаш.
Ик ўшаш.
ик куан
да ик шоныш...
Чылажат тышто нунын иттен.
Нагбат оген ман «огын шоныш»,
«Мыйын-тыйын» ок шонто йбршен.
Да тыгаккай лийман кугу ешыште:
Паша-шольо, йолтан, поро таг...
Кў шога гын тўшка дечын йрдыжтў,
Пашапат тудын ден шўлылан.
А пырла — пашапат неле огыл,
А пырла — канашат пелесе.
Тып от шыкче гын, брыл да
У еш ман ий-туликко аше
ончы

Уэ

«Бу
вой се
ылак
ончы

Кагура рвезе кумыл

Нўдылалын олам, тўтыра
Помышенжыке эпын рўнша.
Рвезе кумыл гына кагура:
Эрак шўргым юж толнын лунша.
Нўнчерлаше куржен тўр йолгорно.
Шўлан куштылыго, волгыдо уш.
Кў ласкалын нерген оген шово,
Тудын чонжо улакын ок шупш.
Лийме

Юрий ИСАЕВ
«Моторлык ончылан
Эреак сукалтеныйт...»

Мемнан лүмеш

Шарнет, йолташ?..
Шарнет ту жапым:
Сөй тул йырваш
Нулен эл капым.
Йүлен вурс — неле! —
Шулен гранит.
Айдеме веле
Чытен. Да кид
Кучен куралым,
Ярнен шунгалт...

Но угыч алым
Пуэн тылат
Кугезе мланде —
Чылт ава гай.
А тые ямде
Лач пүркыт гай
Он дене тулыш...
Да курымеш.
Он дене тулыш —
Мемнан лүмеш.

Тошто, да поро

Мом шонет тыге, тошто пайдан?
Эртен кодшым мо угыч шарнальыч?
Конденат тые шуко пайдам.
Кондынет кызытат... Но мондалтыч?

О, уке, өпкелаш тый от шоно —
Ялыш вүд ынде пуч ден толеш.
Чаманет лач: шудане тыш корно.
Йүкетат шинчырлак рүданеш.

Но садак шыдешкаш тый от вашке.
Шонет порым шуенак илаш:
“Ший вүдем лач арам ынке кашке —
Полыш йодын толмекышт сийлаш”.

Моторлык

Моторлык ончылан
Эреак сукалтеныйт.
Моторлык верч чолган
Тул-вүдышкө пуреныт.

Моторлыкым мурен,
Мыняр ег шулдырагын!
Моторлык верч йүлен,
Шагалже мо шунгалтын?..

Но садыгак...
Шарнен чо...

Моторлыккан савем,
Кунам пала шкан акым.

Кунам ок ужалалт,
Окса чондайлан лийын,
Акла, йүлен шкежат,
Йбратымашын вийым.

Тыгайлан огеш күл
Чон намыслыше сорлык.
Тыгайым огеш күрл

Кушто ул...
Мыйым ко...
Пиалем?
Тыйым ш...
Да ушане...
Шкет йүл...

А шымат...
Шыматы...
Чон йоде...

Шыпла...
Огеш м...
Да шүл...
Көн? М...

Огеш...
Мемна...

ISSN 0134 - 4358
• 2006 •

ОЖАТ

МУРЫЗО КУМЫЛ

Лариса Юрьевна Изергина Киров областьыште марий гыч улиш ишыште шочын. Ленинградисе государственный университетын англичан йылме факультетшым пытарен. Крымште, Коктебельште, Максимиллан Волошинын музей-пӧртыштыжӧ пашам ыштен. Кызыт Феодосий районсо Щebetовка поселкышто ила, англичан йылмым тунукта.

Изинекак литератур дек шӱмангын, вара семын сӱлнымут пашалан кумылагын. Ынде шуко ий почеламутым воза, сборникымат чумырен шуктен. Верысе газетлаште савыкталт шога.

Лариса Юрьевнан иже шочмо калыкше, марий журнал дене кылым кучаш шонымыжо мемнам куандара. Сандене волгыдо сӱлнымут корным тӱланен, ме тыге маньна: "Муро чонет памаш гай эре йогыжо, у сем дене лудшо-влакым куандарыже!"

Лариса ИЗЕРГИНА

* * *

Могае вичкыж
Да вошткойшо чора дене
Мый тӱня деч ойырленам.
Да курымашле кредалмаште
Шкемын дене
Мургайкым помыжалтенам?

Йот шӱлыш да йот илыш
Йырем пӧрдыт.
Мом ыштынешт гын мый денем?
Капем тунаре лишыл? —
Эше ӧрыт,
Эше мужедыт дыр:
Йӧрем?..

Чон шӱлыкыштӧ,
Тамык гае шӱлыкыштӧ,
Коклаштышт пернылын коштам.
Да тыйын моктыммо йот тымыкыштӧ,
Шӱлышыштӧ
Лач йот улмемым раш шижам...

Юрий Исаковым переводчик семын палемдена

Я сусанышын... шыматыш
Тыйын кондымо аршашлак.
Кужун вучымо ончалтыш,
Лачак чонышко налшашлык.

* * *

Шнуй ег деч сай уверым колбым:
Тый каен отыл, тый улат
Да, поро шарнымаш гай толын,
Помыжалтет вес чонымат.

Тый ӱмыр кышкареш от шынге,
Тунемын курым вошт аклаш.
Мо ужмо ондален ок сене,
Пӱрен гын тыйым раш колаш.

Ок савыре шкеж дек шунгалтыш,
Кеч илыш со торла, торла...
Тылат кӧра ӱшан авалтыш
Каваш шуйналтше корныла...

Кугешныме, шыдештме дене
Лияш пернен дыр языкан.
Но Юмын ончылно я пелне
Лӱмем шым амырте таклан.

Ойлем гын Мландылан: "Чеверын!" —
Эрелан огыл, мый шижам.
Вет угыч пӧртылаш чеверын
Ӱшаным пуышыч мылам.

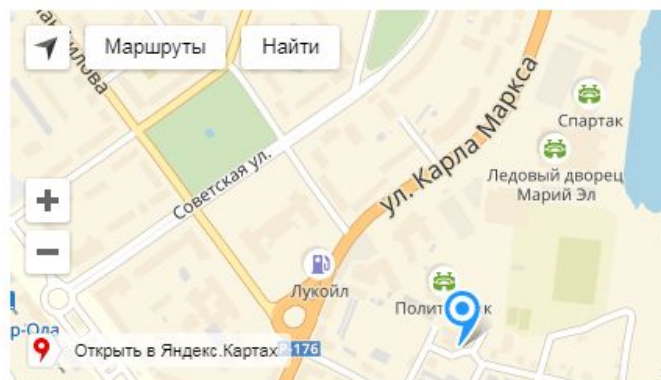
ВАШКЫЛ

«Марий Эл» газет

424006 г. Йошкар-Ола,
СССР Вооружённый Вийын 70-ше
идалыкше урем, 20

Электрон адрес: gazeta.mariel@yandex.ru

Телефон: 49-55-11.

Приёмный

Тел.: 49-55-11

e-mail: gazeta.mariel@yandex.ru

Абдулов Александр Саликович

Тел.: 49-55-11

e-mail: pektan@mail.ru

Речкин Денис Иванович

Ответственный секретарьын алмаштышыже

Тел.: 49-55-11

e-mail: rechkin677denis@yandex.ru

Секретариат

Тел.: 49-55-11

e-mail: otvetsekmariel2013@mail.ru

Чепакова Ранса Михайловна

«Сурт-пече» газетын шеф-редакторжо

Тел.: 49-55-11

e-mail: otvetsekmariel2013@mail.ru

Любимов Николай Иванович

Сайтын редакторжо

Тел.: 90-70-54

e-mail: nikolaj.lyubimov@bk.ru

Исаков Юрий Валентинович

Коммерческий директор

Тел.: 49-55-11

e-mail: isakov_juri@mail.ru

Увертарымаш, реклама

Тел.: 49-55-11

e-mail: isakov_juri@mail.ru

Подписке да газетым шарыме пöлка

Тел.: 49-55-11

e-mail: gazeta.mariel@yandex.ru (альтернативный)

e-mail: gazetamariel12@gmail.com (электронный)

Байкова Алевтина Леонидовна

Культур, искусство йодыш дене редактор

Тел.: 49-55-11

e-mail: alevtina-bajkova@mail.ru

Шочмо кече

дене!

